

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

St. Lucas Onderwijs
Postbus 93231
2509 AE 'S-GRAVENHAGE

Locatie Utrecht

Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht
www.onderwijsinspectie.nl

Contact

T (088) 669 60 00
F (088) 669 60 50

Onze referentie

4280694/20281/13EK-C1

Uw referentie

reactie 14 februari 2014, de
heer J. Huiskens (#4253405)

Datum 2 april 2014
Betreft Definitief rapport vve-onderzoek

Bijlage(n)

Definitief rapport vve

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport van het onderzoek dat dr. R.C. Vos op **10 december 2013** in het kader van het onderzoek naar de kwaliteit van de voor- en voegschoolse educatie van de G37 in de gemeente Den Haag heeft gedaan op uw basisschool **Onze Wereld**. Ik ga ervan uit dat u betreffende school direct na ontvangst op de hoogte stelt van dit rapport.

Het conceptrapport is naar aanleiding van de reactie van de heer J. Huiskens van 14 februari 2014, aangepast.

Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen drie werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als bijlage aan het rapport toegevoegd. Nadat het definitieve rapport aan u, de instelling en aan de gemeente is aangeboden, maakt de inspectie het openbaar.

Met vriendelijke groet,

mw. D.C.M. Nicolaes
Inspecteur van het Onderwijs
(vve-stadsinspecteur Den Haag)

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK IN HET KADER VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

**basisschool Onze Wereld
peuterspeelzaal Speelhuis 3**

Plaats : 's-Gravenhage, Den Haag
BRIN nummer : 13EK|C1
LRKP nummer : 115932276
Onderzoeksnummer : 269095
Datum onderzoek : 10 december 2013
Datum vaststelling : 2 april 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	12

1 INLEIDING

Op 10 december 2013 heeft de inspectie voorschool Het Speelhuis en vroegschool Onze Wereld bezocht. Het onderzoek is gedaan vanwege het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve). De inspectie monitort in 2013 en 2015 de kwaliteit van vve in de 37 grote gemeenten (G37). Vve is bedoeld voor jonge kinderen die onvoldoende zijn toegerust voor een soepele instroom in groep 3 van het basisonderwijs, waardoor ze grote kans lopen om achterop te raken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie beoordeeld met een set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de vve-locaties op belangrijke onderdelen vve van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op:

- De voorwaarden voor vve
- De ouders
- De kwaliteit van de educatie
  - Het vve-programma, zoals dat wordt aangeboden
  - Het pedagogisch klimaat
  - Het educatief handelen
- De ontwikkeling, zorg en begeleiding
- De kwaliteitszorg
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool
- De resultaten van vve

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Analyse van de door de locatie ingevulde digitale vragenlijst.
- Analyse van documenten en gegevens over de locatie die de inspectie voorafgaand aan het onderzoek heeft opgevraagd.
- Vve-locatiebezoek, waarbij:
  - documenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
  - een groepsbezoek is uitgevoerd in de groep Koekiemonsters;
  - gesprekken met het management, de praktijkcoach, ouders en pedagogisch medewerkers zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader vve 2010. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

De kwaliteit van vve is op Onze Wereld en Het Speelhuis 1&3 over het geheel van voldoende niveau. Er zijn slechts enkele verbeterpunten geconstateerd.

Totaalbeeld

Onze Wereld is een grote, katholieke basisschool met ruim 800 leerlingen. De school maakt deel uit van Stichting Lucas die naast Onze Wereld nog 45 andere basisscholen onder haar hoede heeft. Het is een school met een gemengde populatie, zowel qua herkomst als qua opleidingsniveau en achtergrond van de ouders. De populatie biedt de school en de peuterspeelzaal een grote uitdaging, omdat het Nederlandse taalniveau van veel ouders en kinderen relatief laag is. De school en de peuterspeelzaal vormen een Haagse voorschool en hebben de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in ouderbetrokkenheid, in het volgen van de brede ontwikkeling en in opbrengstgericht werken.

De school en de peuterspeelzaal zetten sterk in op de doorontwikkeling van het bereedeneerde aanbod, waarbij ook het 'thuisfront' van de kinderen nadrukkelijk betrokken wordt. Onderdeel hiervan is de invoering van een gestructureerd en erkend observatie-instrument voor het volgen van de brede ontwikkeling van peuters én kleuters. De verwachting is dat hierdoor ook het opbrengstgericht werken verder versterkt wordt.

De peuterspeelzalen van Het Speelhuis zijn onderdeel van Zebra, een welzijnsorganisatie die opereert in de wijken Centrum, Schilderswijk en Transvaal. Twee van de drie zalen van Het Speelhuis zijn ondergebracht in een tijdelijke huisvesting niet in de directe omgeving van de school, terwijl de derde peuterspeelzaal een grote ruimte deelt met de buitenschoolse opvang (onder de apart gelegen gymzaal). De sfeer in de zalen is prettig en warm; de ouders en kinderen voelen zich er duidelijk thuis en de leidsters staan open voor gesprekken met de ouders én de kinderen.

Ondanks de grootte van de school heerst er een warme, veilige en rustige sfeer. Kinderen, ouders en leerkrachten zijn vriendelijk en voorkomend naar elkaar en naar bezoekers.

Toelichting

Conditie

Door op de groepen gemiddeld drie dagen per week een extra taakleerkracht in te zetten, kiest de school voor een zo ruim mogelijke dubbele bezetting op de

groepen. Hierdoor wordt het vve-aanbod substantieel intensiever en daarmee effectiever. De inspectie vindt deze keuze een voorbeeld voor anderen en waardeert dit onderdeel (A3) daarom met een 4.

Nog niet alle leidsters voldoen aan het vereiste taalniveau (A5.3). Vanaf het najaar van 2013 volgen zij hiervoor een aanvullende opleiding.

Ouders

Door de geïntensiveerde aandacht voor ouderbetrokkenheid bij de school en de peuterspeelzaal, is er een breed scala van activiteiten voor en door ouders ontwikkeld. Ook worden ouders uitgebreid en op verschillende manieren geïnformeerd over vve. Dit leidt ertoe dat het ouderbeleid en de uitvoering daarvan over de hele linie op orde is.

Kwaliteit van de uitvoering van vve

De school en de peuterspeelzaal werken met een vve-programma dat intrinsiek voldoet aan de SLO-doelen (C1.3). Dit onderdeel is dus al voldoende. Door het invoeren van een integraal volgsysteem, waarop de groepsplannen gebaseerd kunnen worden, wordt dit onderdeel naar verwachting nog sterker ingevuld.

De leidsters en leerkrachten hebben veel aandacht voor het bieden van structuur en het stellen van grenzen (C2.2). Zij tonen zich daarbij normatief sterk, dat wil zeggen dat zij vanuit een stevig normbesef kinderen positief aanspreken op hun gedrag en dat gedrag – zonder het kind zelf tekort te doen – in de gewenste richting bijsturen.

De inrichting van de ruimtes van de peuterspeelzaal kan op verschillende punten nog verbeterd worden (C2.5). Speelhuis 1 deelt de ruimte met de buitenschoolse opvang en doet binnen de beperkingen die dat oplegt veel om een rijke en uitdagende omgeving te creëren. Speelhuis 1 is echter wel kwetsbaar op dit punt, dus blijvende aandacht voor de kwaliteit van de inrichting is nodig. Wellicht dat hierover betere afspraken met de BSO gemaakt kunnen worden. Speelhuis 3 is nog in opbouw en de inspectie wijst erop dat er op het moment van onderzoek te weinig geschreven/gedrukte taal in de ruimte was. Ten slotte wijst de inspectie erop dat echte materialen in de school en de peuterspeelzalen schaars zijn en nog aandacht behoeven.

De leidsters en leerkrachten bevorderen op een goede manier de interactie met de kinderen. Ze dagen uit, stellen vragen en verrijken het spel en het werken van de kinderen (C3.3). Waar nog te weinig aandacht voor is, is de interactie tussen de kinderen. Bij zelfstandig werken en spelen vinden er veel interacties

tussen de kinderen plaats (al dan niet talig), maar zodra de leidster of leerkracht intervenueert gaat alle aandacht naar haar. De leerkrachten en leidsters kunnen door een andere manier van vragen stellen, bijvoorbeeld door de kinderen te vragen elkaar iets uit te leggen, de interactie tussen kinderen actief bevorderen. Het is daarbij ook goed als leidsters en leerkrachten positieve interacties tussen kinderen meer opmerken en versterken door complimenten te geven.

Het gedrag en het handelen van de leidsters en leerkrachten is op het punt van responsiviteit (C3.6) zeker van voldoende niveau. De aard van de doelgroep brengt echter met zich mee dat hier extra aandacht nodig is en blijft. Veel kinderen hebben een duidelijke achterstand in het Nederlands, in veel gevallen gecombineerd met een algemene taalachterstand. Daardoor komen veel kinderen slechts moeilijk tot spreken, noch met elkaar, noch met de leidster of leerkracht.

Ontwikkeling, begeleiding en zorg

De school en de peuterspeelzaal laten bij het volgen van de brede ontwikkeling (D1.1) nog een verschillend beeld zien. De peuterspeelzaal toetst de kinderen op de geëigende momenten met de gebruikelijke Cito-toetsen (Taal en Rekenen voor Peuters), maar volgt de kinderen nog niet systematisch in hun brede ontwikkeling met behulp van een gestructureerd observatie-instrument. De school neemt ook Cito-toetsen af en volgt de kinderen daarnaast systematisch met behulp van een eigen, integrale lijst. Op dit punt scoort de peuterspeelzaal dus nog onvoldoende en de school voldoende. De school en de peuterspeelzaal zijn voornemens op korte termijn een erkend, gestructureerd observatie-instrument in te voeren, waarmee de kinderen systematisch in hun brede ontwikkeling gevolgd kunnen worden en waar ook bruikbare informatie uit afgeleid kan worden voor het opbrengstgericht werken.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg gericht op vve is op de peuterspeelzaal en de basisschool goed op orde. Alle onderdelen op dit aspect scoren een voldoende, waarbij de manier waarop gezamenlijk aan verbeteringen wordt gewerkt alle lof verdient (E4). De school en de peuterspeelzaal hebben namelijk gezamenlijk het vve-kwaliteitsbeleid ontwikkeld voor de hele locatie. Dit beleid is vervolgens vertaald in een concreet verbeterplan vve voor de peuterspeelzaal en de vroegschool. Dit verbeterplan wordt ook daadwerkelijk en zichtbaar uitgevoerd. Verbeteringen worden daarbij zo snel mogelijk geborgd, terwijl het werken aan de verbetering zelf geborgd is in de overlegstructuur binnen en tussen de peuterspeelzaal en de school. Deze werkwijze acht de inspectie een goed voorbeeld voor anderen en wordt gewaardeerd met een 4.

Doorgaande lijn

De inspectie merkt op dat het pedagogisch klimaat en het educatief handelen (F5) op elkaar afgestemd is. Dit is weliswaar nog vrij nieuw en daarom nog kwetsbaar, maar wel al vastgelegd in een gezamenlijke visie. Daarnaast maakt het deel uit van het verbeterplan vve.

De onderlinge afstemming van het ouderbeleid (F6) kan nog verbeterd worden. Er worden wel een aantal gelijksoortige activiteiten aangeboden (de spelinloop bijvoorbeeld), maar dit is niet bewust afgestemd en is ook nog niet verankerd in een gezamenlijk beleid of een gezamenlijke visie. Het punt maakt overigens wel deel uit van het verbeterplan vve.

De afstemming van interne begeleiding en zorg (F7) wordt hier bereikt op een praktische, maar door beide organisaties van harte gesteunde manier, namelijk door één intern begeleider verantwoordelijk te maken voor de peuterspeelzaal en de vroegschool. Dat betekent dat de hele zorgstructuur onder de verantwoordelijkheid van deze persoon valt en dat de zorg steeds langs dezelfde lijnen georganiseerd wordt.

Opbrengsten

Binnen de gemeente zijn hierover nog geen afspraken gemaakt, zodat de inspectie zich op dit punt nog geen oordeel kan vormen.

3 CONCLUSIE

De Inspectie van het Onderwijs constateert dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie op peuterspeelzaal Het Speelhuis grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de vve-locatie op dit gebied nauwelijks tekortkomingen kent en op meerdere punten bovengemiddeld scoort. Het onderzoek geeft geen aanleiding voor het maken van vervolgspraken.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In de onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig
Deze kwalificatie geeft aan dat er écht iets verbeterd dient te worden.
2. Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn wenselijk
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. Voldoende
4. Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat andere voor- en/of vroegscholen hiervan kunnen leren.

Speelhuis 3

Condities		1	2	3	4
A0.1	Er is een recent GGD-rapport beschikbaar			•	
A2	De groepsgrootte voldoet aan de maximumeisen (voorschool)			•	
A3	Pedagogisch medewerker - kind ratio ("dubbele bezetting")			•	
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
A4.1	De peuters volgen gedurende voldoende tijd (per week) een vve-programma op de voorschool			•	
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.2	Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)			•	
A5.3	Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands		•		
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold			•	
A5.5	Er is een jaarlijks vve-opleidingsplan			•	

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid			•	
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd			•	
B3	Intake			•	

Ouders		1	2	3	4
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen			•	
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool			•	
B6	Informereren over de ontwikkeling van hun kind			•	
B7	Rekening houden met thuistaal			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					
C1.1	Een integraal vve-programma			•	
C1.2	Werken met een doelgerichte planning			•	
C1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd			•	
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol			•	
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen			•	
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen			•	
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind			•	
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend		•		
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd			•	
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd			•	
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen		•		
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken			•	
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen			•	
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen			•	

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen		•		
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind			•	
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg			•	
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg			•	
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren			•	
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden			•	

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool			•	
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig			•	
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve			•	
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen				•
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie			•	
E6	In de kwaliteitszorg van de vroegschool wordt ook specifiek naar vve gekeken			•	

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool			•	
F2	Er is concreet beleid om zoveel mogelijk kinderen te laten doorstromen naar een vroegschool			•	
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht			•	

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd		•		
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd			•	

Opbrengsten van vve		1	2	3	4
G3	Verlengde kleuterperiode			•	

basisschool Onze Wereld

Conditie's		1	2	3	4
A3	Pedagogisch medewerker - kind ratio ("dubbele bezetting")				•
<i>Voldoende vve-tijd</i>					
<i>Kwaliteit pedagogisch medewerkers</i>					
A5.4	Alle beroepskrachten zijn toereikend vve-geschoold			•	

Ouders		1	2	3	4
B1	Gericht vve-ouderbeleid			•	
B2	Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd			•	
B3	Intake			•	
B4	Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen			•	
B5	Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool			•	
B6	Informereren over de ontwikkeling van hun kind			•	
B7	Rekening houden met thuistaal			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
<i>Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma</i>					
C1.1	Een integraal vve-programma			•	
C1.2	Werken met een doelgerichte planning			•	
C1.3	Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend en geconcretiseerd			•	

Kwaliteit van de uitvoering van vve		1	2	3	4
C1.4	Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat</i>					
C2.1	Het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten is respectvol			•	
C2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten structureren en hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen			•	
C2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen			•	
C2.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de zelfstandigheid van de kinderen en tonen respect voor de autonomie van het kind			•	
C2.5	De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spel- en taal-uitlokkend			•	
<i>Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen</i>					
C3.1	Het educatief handelen van beide pedagogisch medewerkers/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd			•	
C3.2	Er worden structureel effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd			•	
C3.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen		•		
C3.4	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken			•	
C3.5	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen			•	
C3.6	Het gedrag van de pedagogisch medewerkers/leerkrachten met de kinderen is responsief			•	
C3.7	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen			•	

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep</i>					
D1.1	Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen			•	
D1.2	De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind			•	
D1.3	De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg			•	
D1.4	Specifieke aandacht voor de taalontwikkeling bij begeleiding en zorg			•	
<i>Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen</i>					

Ontwikkeling, begeleiding en zorg		1	2	3	4
D2.1	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. vroegschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg			•	
D2.2	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten zorgen dat kinderen aangemeld worden voor externe zorg wanneer de voor- resp. vroegschool de gewenste zorg niet kan leveren			•	
D2.3	De pedagogisch medewerkers/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden			•	

Kwaliteitszorg binnen de voor- en de vroegschool		1	2	3	4
E1	Er is vve-coördinatie op de voor- resp. vroegschool			•	
E2	De voor- resp. vroegschool evalueert de kwaliteit van vve regelmatig			•	
E3	De voor- resp. vroegschool evalueren de resultaten van vve			•	
E4	De voor- resp. vroegschool werkt planmatig aan vve-verbetermaatregelen				•
E5	De voor- resp. vroegschool borgt de kwaliteit van haar vve-educatie			•	
E6	In de kwaliteitszorg van de vroegschool wordt ook specifiek naar vve gekeken			•	

Doorgaande lijn		1	2	3	4
F1	Er is vve-coördinatie tussen de voor- en vroegschool			•	
F3	De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht			•	
F4	Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F5	Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd			•	
F6	De manier om met de ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd		•		
F7	De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd			•	

Opbrengsten van vve		1	2	3	4
G3	Verlengde kleuterperiode			•	